

SPRÁVNÁ VÝROBNÍ PRAXE

obaly,
obalové materiály
a pomocné obalové prostředky
**pro balení potravin
a kosmetiky**

manuál
11. vydání
2018

Václav Doležal
Vlado Volek

OBALOVÝ INSTITUT SYBA

Autoři děkují Jitce Sosnovcové a Dagmar Jírové (STÁTNI ZDRAVOTNÍ ÚSTAV) za mnohé užitečné rady jak v rámci dlouhodobé spolupráce, tak i při hledání optimálních řešení aplikace zásad správné výrobní praxe zejména v prostředí a podmínkách malých a středních výrobců obalů, obalových materiálů a pomocných obalových prostředků.

Dále děkují Evě Příbylové a Miroslavu Kapounovi (MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ) za užitečné připomínky a korekce s ohledem na aplikaci v českém prostředí. Podobně děkují za poskytnuté informace a podklady Michalu Bílému (GS Czech Republic) v oblasti čárových kódů.

Autoři s poděkováním akceptovali připomínky a korekce Věry Vilímkové (INSTITUT PRO TESTOVÁNÍ A CERTIFIKACI) zejména v oblasti vzorů objednávek zkoušek.

Obal
2018

SPRÁVNÁ VÝROBNÍ PRAXE - obaly, obalové materiály a pomocné obalové prostředky pro balení potravin a kosmetiky

manuál, 11. vydání, duben 2018

PackSummit®

***Veškerá práva vyhrazena.
Copyright.***

Kopírování a další šíření dokumentu i jeho částí je povoleno pouze s písemným svolením vydavatele.

© Václav Doležal, Vlado Volek

© OBALOVÝ INSTITUT SYBA s.r.o.

© CZECH PACKAGING INSTITUTE SYBA s.r.o.

Rubeška 215/1, 190 00 Praha 9 - Vysočany

www.obaly-packaging.cz

Obsah

1. Úvod	7
2. SVP a právní normy	7
3. Termíny a definice	8
4. Technické normy	10
5. SVP - správná výrobní praxe	11
5.1. Záběr SVP	11
5.2. Obecná pravidla SVP	12
5.3. Vybraná podrobná pravidla; postupy zahrnující použití tiskařských barev na stranu, která nepřichází do styku s potravinou	12
5.4. SVP a ČSN EN ISO 9000 Systémy managementu kvality	13
5.5. SVP a ČSN EN ISO 22000 Systémy managementu bezpečnosti potravin	13
5.6. SVP a ČSN EN 15593 Obaly – Management hygieny ve výrobě obalů pro potraviny	13
6. Obaly, obalové prostředky a obalové materiály	15
6.1. Obalový prostředek	15
6.2. Obal v užším slova smyslu	15
6.3. Obalový materiál	16
6.4. Pomocný obalový prostředek	16
6.5. Označování obalových prostředků a obalů	16
6.6. Francie - povinné značení recyklovatelnosti - TRIMAN	17
6.6.1. TRIMAN	17
6.6.2. Emballage ménagers	18
6.6.3. Výjimky z označení symbolem TRIMAN - sklo	18
6.6.4. Grafické provedení	18
6.6.5. Dodatečné sdělení	19
6.6.6. Hřebík do rakve jednotného trhu legitimně	19
6.6.7. Sankce	19
7. Správná výrobní praxe u výrobců a distributorů obalových prostředků	20
7.1. Vrcholové vedení a jeho odpovědnost	20
7.2. Kontrola dokumentů	20
7.3. Specifikace	21
7.4. Složení	22
7.5. Nakládání s neshodami a incidenty	22
7.5.1. Příklad neshody a jak ji řešit	22
7.6. Sledovatelnost	22
7.7. Vyřizování stížností a reklamací	22
7.8. Schvalování a posuzování (monitorování) dodavatelů	23
7.9. Outsourcing	23
7.10. Kontrola výrobků	23
7.11. Prohlášení o shodě	24
7.11.1. Materiály a předměty	24

7.11.2. Prohlášení o shodě - plasty	25
7.12. Analýza nebezpečí a posouzení rizik	26
7.13. Druhy kontaminace	26
7.13.1. Mechanická kontaminace	26
7.13.2. Chemická kontaminace, chemické znečišťující látky	27
7.13.3. Biologická kontaminace	27
7.14. Revize postupů analýzy nebezpečí a posouzení rizik	27
7.15. Skladování, expedice a distribuce	27
7.16. Úklid	28
7.17. Údržba	28
7.18. Odpadové hospodářství	28
7.19. Vnější prostory a budovy	28
7.20. Provozní a technická zařízení budov	29
7.21. Osobní hygiena	29
7.22. Návštěvy	30
7.23. Školení zaměstnanců	30
7.24. Audit	30
7.24.1. Vnitřní audit	30
8. Plastové obalové prostředky pro kosmetiku	32
8.1. Výběr odpovídajících plastových obalových prostředků	32
8.2. Přehled simulantů kosmetických přípravků	33
8.3. Přehled forem kosmetických přípravků a vhodných simulantů	34
9. Čárové kódy	35
9.1. Základní pojmy	35
9.1.1. Velikost a výška symbolu	35
9.1.2. Datový obsah čárového kódu	35
9.1.3. Kontrolní číslice	35
9.1.4. Ochranná zóna	35
9.1.5. Odrazivost čar a kontrast symbolu	36
9.1.5. Modul X	36
9.1.6. Aplikační identifikátory	36
9.2. Nejčastěji využívané druhy standardních čárových kódů v evropském prostoru	36
9.2.1. Symbol EAN-13	36
9.2.2. Symbol EAN-8	36
9.2.3. Symboly dodatkové, tzv. „Add-On Symbols“	37
9.2.4. Symbol ITF-14	37
9.2.5. Symbol GS1-128	38
9.2.6. Symbol GS1 DataBar	38
9.3. Nejčastější chyby při aplikaci lineárních čárových kódů	39
9.3.1. Nedostatečná velikost symbolu	39
9.3.2. Snížená výška čárového kódu (Symbol Truncation)	39

9.3.3. Nedodržená ochranná zóna	39
9.3.4. Chybějící či chybná kontrolní číslice	39
9.3.5. Nesprávné umístění kódu	39
9.3.6. Nedostatečný kontrast symbolu	39
9.3.7. Barva čar symbolu a plochy podkladu	39
9.3.8. Podmíněná kreativita	40
9.3.9. Inversní tisk - negativní čárový kód	41
9.3.10. Kvalita tisku	41
9.3.11. Problematika tisku termoetiket (přímý termotisk)	41
9.3.12. Umístění čárových kódů	41
9.3.13. Dodržování přiřazeného datového prostoru	42
10. Povinné informace u balených potravin	43
10.1. Povinné údaje	43
10.2. Výška písma	43
10.2.1. Minimální výška písma	43
10.2.2. Výjimka pro „malé“ obaly	44
10.2.3. Volba písma	44
11. Provedení data minimální trvanlivosti	45
12. Symbol „e“	46
13. Minerální oleje	47
13.1. MOSH, MOAH	47
13.2. SVI Guideline 2015.01 INTERNAL BAGS	47
13.3. Zkušební metoda	48
13.4. Bariéra	48

Seznam příloh

Příloha 1 - Právní rámec	50
Příloha 2 - Přehled předpisů v sektoru obalových prostředků (obalů) určených pro styk s potravinami	51
Příloha 3 - Přehled předpisů v sektoru environmentálních požadavků na obalové prostředky (obaly)	53
Příloha 4 - Přehled předpisů pro kosmetiku	54
Příloha 5 - Přehled předpisů - metrologie	54
Příloha 6 - Nařízení komise (ES) č. 2023/2006 ze dne 22. prosince 2006 o správné výrobní praxi pro materiály a předměty určené pro styk s potravinami novelizované Nařízením komise (ES) č. 282/2008	55
Příloha 8 - Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví - Metodické pokyny pro normalizaci - MPN 1 - Výňatek (překlady „shall“, „should“...)	59
Příloha 9 - NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 10/2011, PŘÍLOHA IV - Prohlášení o shodě - plasty	62
Příloha 10 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) 450/2009, KAPITOLA III, Článek 11 a PŘÍLOHA I - Symbol - aktivní a inteligentní materiály a předměty (obaly)	63
Příloha 10 - NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) 450/2009, PŘÍLOHA II - Prohlášení o shodě - aktivní a inteligentní materiály a předměty (obaly)	63
Příloha 11 - NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 10/2011, PŘÍLOHA II - Omezení týkající se materiálů a předmětů z plastů	64
Příloha 12 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ - plastová fólie	65
Příloha 13 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ - PP granulát	66
Příloha 14 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ - recyklát	67
Příloha 15 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ - preforma	68
Příloha 17 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ 1935 - sklo	69
Příloha 18 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ 1935 - lepenka	70
Příloha 19 - Vzor (specimen) PROHLÁŠENÍ O SHODĚ 1935 - keramika	71
Příloha 20 - Vzor objednání atestu - papír (lepenka)	72
Příloha 21 - Vzor objednání atestu - transparentní nepotíštěná plastová fólie z polyvinylchloridu (PVC), měkčená	73
Příloha 22 - Vzor objednání atestu - potištěný papír s nánosem PE	74
Příloha 23 - Vzor objednání atestu - hliníková fólie	75
Příloha 24 - Vzor objednání atestu - lakovaná hliníková fólie	76
Příloha 25 - Vzor objednání atestu - plechovka	77
Příloha 26 - Vzor objednání atestu - obalové sklo	78
Příloha 27 - Vzor objednání atestu - těsnicí hmoty plechovek	79
Příloha 28 - Vzor objednání atestu - pryžové těsnicí kroužky víček	80
Příloha 29 - pH – Kyselost potravin	81
Příloha 30 - Hračky uvnitř potravin	82
Příloha 31 - Přehled písmenných zkratk a číselných kódů (Rozhodnutí Komise 97/129/ES) s doporučenými způsoby použití	84
Příloha 32 - Symboly pro použití na vnějším obalu nebo na obalu, do kterého je kosmetický výrobek plněn - Nařízení (ES) 1223/2009, Příloha VII	89
Příloha 33 - Propustnosti plastů pro plyny	90
Příloha 34 - Propustnosti plastů pro vodní páru (H ₂ O)	92
Příloha 35 - Slovníček	93